

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului“.

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 lei pe an.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.
C-TUL CASEI DE PASTRARE POSTALE Nr. 10025.

Feriți-vă de agenți înșelători.

Astăzi, când comunicațiunea este atât de lesnicioasă, agenți de tot soiul și felul au început să cutreere și satele noastre, îmbiând populațiunea să cumpere fel și fel de lucruri. Sunt agenți, care vin an de an în o comună să cerceteze mușterii lor, având marfă bună și efină. Acești agenți cinștiți știu foarte bine că numai așa își asigură și pe viitor cumpărătorii, dacă îi servesc conștientos și cu lucruri bune.

Nu stă tot așa cu un alt soi de agenți, care voesc a face afaceri cu ori-ce preț și cari știu foarte bine că a doua oară nu le mai este permis a se arăta în aceeași comună. Ce are a suferi omul din partea astorfel de agenți, nu poate să-și închipue ori-cine. Aci vine unul cu icoane, altul cu hârtie de scrisori, altul cu stampilii de cauciuc (pecete), cu coase, cu losuri, etc. etc.

Cei mai periculoși agenți pentru economi sunt aceia, cari vor să vândă mașini agricole. În neștiința lor mulți s'au păcălit și au cumpărat câte o mașină veche, însă pe din afară lustruită și văpsită de ai fi jurat că e nouă. Acești agenți mai lucrează și cu cambii (Wechsel). El te îmbie cu mașina și nu cere bani gata, decât o mică sumă, ear' pentru rest trebuie să dai cambii. Iscălitura pe acestea însă a adus pe mulți economi la sapă de lemn. Cei care au nevoie de o mașină, să se adreseze de-adreptul la un negustor de ma-

șini cunoscut de cinstit și de renume bun. El trebuie să garanteze pentru buna funcționare a lor și în cele mai multe casuri acordă și el înlesniri de plată. A cumpăra mașini dela ori-ce agenți, este totdeauna periculos. Dacă mașina ce sosește în urmă nu este bună, nu

Micii Principi ai României.

avem de unde lua pe agentul ca să-l facem responsabil și chiar dacă l-am avea, el de regulă nu e nimic și n'are nimic, ear' noi rămânem cu o mașină rea și pe de-asupra și cu cheltuelile de proces și cu alergătura.

Să nu-și procure deci nime mașini dela firme necunoscute, până-ce nu se informează dela alții despre marfa lor.

Culegerea, sortarea și împachetarea fructelor.

Pentru o mare parte a populațiunii din regiunile mai muntoase, poamele formează un izvor însemnat de câștig pentru țeran și de multe-ori este singurul mijloc pentru a se susține pe sine și familia sa. Din această cauză am stăruit și stăruim mereu, ca fiecare petec de loc nefolosit să se planteze cu câte un pom roditor. Pe lângă că poamele dau o mâncare sănătoasă, fie crude sau uscate și ferte, ele se mai pot folosi pentru fabricarea vinului, rachiului și oțetului de poame; din prune se face licitar și uscate se caută foarte mult în comerț, ear' cel mai mare folos îl avem dela ele, dacă sunt de soiuri bune, când le putem vinde în stare proaspătă. Cu toate acestea vedem că prețurile, ce ni-se oferă pentru fructele proaspete, sunt foarte scăzute. Causelor principale, care fac că prețurile sunt așa de mici, zac mai totdeauna în modul cum se culeg, se sortează și modul de împachetare pentru transport al poamelor spre a fi duse la țirg. Scopul șirurilor armătoare este a da câteva sfaturi cultivatorilor de poame în această privință, servind prin aceasta numai interesul lor propriu, dacă le vor urma.

Culesul. Prin scuturatul de pe pomi, fructele totdeauna se bătucesc, se vatămă, ceea-ce face ca ele se peardă din înfățișarea lor fru-

moasă și mai ales fructele mai de soi, destinate pentru masă. Așară de aceasta ele se strică degrabă la locurile lovite și trec în curând în putrejune, prin urmare nu se pot ținea lungă vreme. Perderile de fructe sunt prin urmare foarte mari. Scuturatul poamelor de pe pom este admisibil numai atunci, când le strângem pentru a face din ele rachi, vin, oțet sau le dăm la porci sau alte animale, sau le uscăm etc. și în fine, când nu avem cumpărători pentru fructe mai alese. Dacă din cauze binecuvântate nu putem culege cu mâna toate poamele, totuși o parte

din ele și anume cele mai prețioase vor fi culese cu cea mai mare îngrijire, ca să nu se vateme, nici cât de puțin. La recoltă fructele vor fi totdeauna cât se poate de uscate. Fructele umede sau chiar ude se strică ușor.

Sortarea. Pentru vânzarea poamelor este de cea mai mare însemnătate, ca ele să fie sortate (alese) și nu numai după felul sau soiul fructelor, dar' va trebui, ca și același soi să fie ales în mai multe părți, după calitate. În modul acesta vom dobândi totdeauna prețul cel mai mare pentru totalitatea poamelor noastre. În prima linie vom înlătura din poamele pentru masă toate care sunt vermănoase, apoi cele pătate, diforme (pipernicite) și cele lovite, care se pot vinde cu un preț mai ieftin sau se folosesc în gospodăria proprie. Fructele cele bune să aleg apoi după mărime în 2 sau 3 calități. Cele mai mari și uniforme din fructele de masă sunt foarte căutate și plătite cu un preț foarte urcat. Tot asemenea și calitatea a doua, ear' pentru calitatea a treia vom căpăta de sigur tot același preț ca și pentru fructele nesortate de loc.

Impachetarea. Pentru împachetarea poamelor de soiul cel mai fin pentru masă convine mai bine lădițe mici de scânduri, care să nu treacă cu fructe cu tot peste 10 kgr. și nici decum corfițe sau coșuri. Fiecare fruct se învește mai întâiu în hârtie moale (de mătasă) albă și curată, apoi se așează în lădiță strins lângă olaltă, ca să nu se poată mișca din loc, fără însă a le strivi. Imediat ce fructele nu sunt destul de strins împachetate, hălțacându-se pe drum se bătucese și își perd astfel valoarea. Pe fundul și sub coperișul lădiței vom pune un strat de hârtie tăiată fășii sau așanumita lână de lemn (strujituri subțiri de lemn) Tot asemenea vom umplea cu același material și golurile rămase printre fructe.

Se mai pot împacheta fructele și în butoaie sau lăzi de lemn, al căror conținut însă să nu treacă peste 50 kgr. în următo-

rul mod: Punem mai întâiu pe fundul și pe laturile butoiului sau a lăzii un strat dublu de hârtie și așezăm fructele în ele bine alăturate unele de altele. Nu le vom vărsa (turna) în vas, căci prin aceasta totdeauna se vatămă, ceea-ce de regulă nu observăm îndată, însă se arată mai târziu. La punerea lor se observăm ca cozile fructelor să nu vateme stratul dedesubt sau cel deasupra. Așezăm astfel strat după strat deopotrivă strâns laolaltă, pân-că ce stratul cel din urmă trece cu două degete deasupra marginii lăzii sau a butoiului. În fine se pune coperișul deasupra și cu ajutorul unei pârgii se presează bine pe vas prinzându-l apoi cu cue. Prin această presare rëndul din fund precum și cel de deasupra suferă, se strică, însă celelalte fructe rămân nealterate.

DIN NUME

Inmormântarea Papei. Din Roma se scrie: Din toate colțurile vin credincioșii catolici ca să asiste la înmormântarea supremului păstor.

Credincioșii fără încetare merg să vadă cadavrul. Sara s'a prezentat corpul diplomatic și toți cardinalii. — Cadavrul de-ocamdată va fi așezat în biserica S-tului Petru, apoi, conform dorinței Papei, va fi transportat în biserica San-Giovanni. Conductul va trebui să treacă peste teritoriu italian, pe care Leo XIII. în viață n'a pus piciorul. Papa a lăsat săracilor din Roma 50.000 fr., celor din Perugia 30.000 și celor din orașul seu natal Carpinetto 10.000.

Conclava care va avea să aleagă papă, se va deschide la 31 Iulie. În congregație s'a iscat o vehementă discuție între Rampolla, Vanutelli și Oreglia. Causa ar fi indiscrețiile unor cardinali, cari informează pe cei din afară

despre toate câte se întâmplă în Vatican. Rampolla și Oreglia s'au certat formal. De oare-ce îmbalzamarea n'a reușit pe deplin, s'a interzis sărutarea picioarelor.

Conjurație contra împăratului Wilhelm. În Cicago (America) poliția a descoperit o conjurație de anarhiști contra vieții împăratului Wilhelm. Mai mulți anarhiști au și plecat în Europa, ca să omoare pe împăratul german. Alți anarhiști s'au dus în Suedia, ca să omoare pe împăratul Wilhelm, pe când va face vizită regelui suedian Oscar. S'au luat cele mai stricte măsuri de apărare.

În Macedonia situația devine tot mai încurcată. Ziarul „Vecerna Posta“ din Sofia aduce știrea senzațională, că două bande sârbești au trecut în Macedonia și că vor mai trece și altele, cu știrca regelui Petru, care încă dela Geneva era în legătură cu șefii macedoneni. Tot această foaie zice, că e la mijloc amestecul Rusiei și că dorința ei este, ca punctul de gravitate al politicii sale în Balcani să se strămute dela Sofia (Bulgaria) la Belgrad (Sârbia).

Principele Ferdinand, scrie ziarul «Stampa», de teamă ca nu cumva să ajungă și el soartea dinastiei sârbești, și-a părăsit țara și s'a dus în străinătate, fără de-a avea de gând a se mai reîntoarce. Știrea vine din Belgrad, pe unde a trecut principele noaptea în tren special. Ferdinand nu de bună voie a părăsit țara, ci a fost expulsat. Guvernul i-a dat să înțeleagă, că altă scăpare n'are. — Știrea aceasta are lipsă de confirmare.

Răsboiul Ruso-Japonez. Pregătiri serioase de răsboiu se fac în Extremul Orient al Asiei.

FOIȚĂ

Micii Principi ai României.

(Vezi portretul).

Ilustrația noastră de astăzi de pe pagina primă reprezintă pe micii principii ai României, Carol și Elisabeta, în costum național. Micul principe e astăzi deja de 10 ani, ear' mica principesă de 8 ani.

Despre bunătatea inimii sale micul principe a dat dovadă încă la 1900, când aflând despre miseria în care se afla populațiunea din Dobrogea, a oferit și el din economiile sale, două piese de aur românești de câte 20 lei, pentru alinarea suferințelor săracilor. Una din acele două piese a fost trimisă la Tulcea și alta la Constanța și date câte unei familii din cele mai sărace.

D. POPA

DOMNU OFTAIU

— POVESTE —

(Urmare).

Fata-l băgă într'o odaie și îl încue acolo. Nu trece mult după asta și vine și Domnu Oftaiu. Dacă vine, — ei erau numai trei inși în tot castelul: Domnu Oftaiu, fata lui și bucătarul, — cere de mâncare. Și ei aveau trei ulcele în care făceau trei feluri de bucate, ear' la foc le puneau în totdeauna pline, că ulcelele erau așa potrivite de nu le rămânea niciodată mâncare, dar' nici că le mai trebuia; erau tocmai pe tocmai.

— Bucătar, pune-mi masa, zice Domnu Oftaiu.

Bucătarul pune masa și se așază apoi câte-și trei împrejurul ei. Bucătarul nu știa nimica de flăcău. Fata, când s'a așezat la masă și-a pus și în poală o farfurie. Lua ea odată de mânca și de două ori puneu în

farfurie și tot așa mereu. Domnu Oftaiu nu băgă de samă, bucătarul însă văzù, dar' tăcù să vadă ce-o fi. Au stat ei de-au mâncat, și după-ce au mâncat, fata să face că se duce afară și duce farfuria cu mâncare la flăcău. Bucătarul a băgat de samă că fata a eșit cu farfuria cu bucate afară, dar' tace și de data asta, să vadă ce-o fi. Domnu Oftaiu se scoală și el dela masă, dar' după fața lui cătrănită se cunoștea că nu-i mulțumit și se pune, într'un cot, pe pat.

Gândia el, dar' ce gândia?

— Bucătar!

— Aud, Domnu Oftaiu.

— De când suntem noi aicea, noi trei ulcele pentru trei feluri de mâncare avem și totdeauna m'am mulțumit cum mi-ai făcut bucatele, dar' acum nu m'am mulțumit.

Țicnea inima în bucătar, dar' tace de-o cam dată.

Dacă a văzut însă că-l întetește Domnu Oftaiu, zice bucătarul:

— Am apucare mare, vină mare am eu cu asta?

Telegramele sosite din Rusia ne vestesc, că mari concentrări de trupe se fac în guvernamentul Odesa, și că 128.000 oameni sunt gata de-a porni.

Provisiuni din belșug au fost expedate pe apă și pe uscat.

Causele războiului ar fi motivate de faptul, că Rusia ar voi să întindă posesiunile ei la răsărit și asupra Corei.

Ziarul rusesc »Nowoje Wrenja«, în ultimul seu număr zice: »Un războiu cu Japonia ar fi un mare pericol, căci chiar în cazul unei victorii pe mare, Japonezii nu vor putea lupta cu trupele rusești pe uscat. Nici Anglia nu poate face nimic, căci în India are foarte puțină armată și hotarele dela Nord pot fi foarte ușor invadate. De aceea un războiu cu Rusia ar fi o adevărată sinucidere pentru Japonia. Toate statele se întorc să colaboreze cu Rusia, în numele idealului, adevărului, păcii și civilizației. Dacă cine-va nu vrea să urmeze acelaș drum ca și noi, ori dacă vrea să pue obstacole în drum, atunci nu vom sta nici un moment la îndoială, de a ne orienta după învățămintele noastre istorice«.

Adunarea generală

a fondului de teatru român la Sebeșul-săsesc.

După-cum aflăm, inteligența română din Sebeșul-săsesc în ședința sa dela 30 Iunie n. a fixat ținerea adunării generale a »Societății pentru crearea unui fond de teatru român« pe zilele de 28 și 29 August st. n. cu următorul program:

Joi 27 August n. primirea comitetului și seara de cunoștință.

Vineri, 28, serviciu divin, ședința I. Seara concert și teatru.

— Apoi cum să n'ai. Dacă n'ai avea tu, cine să aibă, eu?

Tu trebuie să știi ceva.

— Ce să știi? Altă numai știi, decât... când ne-am pus la masă, fata dumitale și-a luat o farfurie în brațe și odată lua de mâncă ea, ear' de două ori lua și puneă în farfurie și tot așa mereu. Dar' unde s'o fi dus, asta n'o pot ști.

— Așa?

— Așa.

— Chiamă fata.

Vine fata, dar' era galbenă la față ca o alămnă și dărdăia de frică.

— Unde-ai dus farfuria cea de bucate? zise Domnu Oftaiu.

Fata a început a cărnî vorba și nu voia să spună.

Văzând el așa, numai ia biciul cel de foc din cuiu și când îi dă una, să umplu toate odaile de scântei.

— Spui ori te omor?

— Spun. A venit un flăcău dela împăratul să-i ducă mere. S'a rătăcit și-a apucat

Sâmbătă, 29, ședința a II-a. Banchet și seară bal.

Duminică, 30, excursiune în munții Sebeșului-săsesc.

Pentru executarea programului s'a instituit un comitet central: președinte Sergiu Medean, secretar George Tătar și următoarele comisiuni: Comisiunea de primire și încuadrare președinte Nicolau Lazar; comisiunea pentru concert-teatru și bal președinte Dr. Alex. Străvoiu și comisiunea pentru excursiune, președinte Zevedeu Murășan.

Pentru participarea cât mai numeroasă la această adunare, comitetul arangiator, a lansat următorul:

APEL.

Societatea aceasta urmărește idealul de a înființa în mijlocul poporului român din patrie teatrul național; pârghia, care lățește, întărește și ridică cultura națională a popoarelor. E sublim idealul acesta, pentru-că farmecul teatrului național va fi pentru noi o nouă și puternică armă pentru întărirea iubirei de neam și a credinței tari în viitorul poporului român.

Nu insistăm mai deaproape asupra istoricului societății pentru teatrul român, nici asupra scopului ce-l urmărește, căci acestea bine cunoscute trebuie să fie fiecărui Român de bine, căruia-i zace la inimă cultura și înaintarea neamului; ci ne mărginim numai a apela cu toată căldura la frații români din apropiere, și din depărtare, invitându-i cu dragoste frățescă să alerge la adunarea amintită, cu atât mai vârtos, că participarea la adunările generale ale societății este busola interesului ce-l nutrim pentru societate. Datori suntem cu toții a sprijini aceasta societate pentru-că a noastră este, deșteptarea și

încoace. Atuncea eu l'am oprit și l'am băgat într'o odaie.

— Bine, dar' de ce nu l'ai scos încoace, să-l ved și eu? Mai stam de se mai făcea un fel de bucate și pe urmă ne puneam cu toții la masă.

— Nu l'am scos. Mi-a fost că-i fi infuriat de undeva și l'ai perde.

— Buun... Bucătar, mai pune trei feluri de bucate la foc.

— Numai decât.

— Du-te de-l scoate încoace, fată hăi.

Fata pleacă și-l aduce.

— Măi băete, ce cauți tu pe-aici?

— Ce să caut. Sunt trimis de împăratul, ca să-i duc mere să se spele cu ele și să facă ochi și venind încoace m'am rătăcit. Fata dumitale, apoi, nu m'a lăsat să mă întorc înapoi și m'a încuiat într'o odaie de teamă să nu mă omori D-ta.

— Foarte bine.

În vremea asta bucătarul făcù mâncare și se pun cu toți să ospeteze.

înaintarea noastră o urmărește și pentru-ca cât mai îngrabă să se poată realiza dorința noastră ferbinte, și a înaintașilor nostri, — înființarea și deschiderea teatrului național.

Frați români! Veniți să strîngem la peptul nostru cu cuvenită căldură pe fica culturii naționale, să dovedim astfel, că știm apreția și știm să ne însuflețim pentru instituțiile noastre culturale dătătoare de lumină și vieță.

Sebeș, 7/20 Iulie 1903.

Comitetul central arangiator:

Președinte:

Secretar:

Sergiu Medean
protopresbiter.

George Tătar.

Invitare la abonament.

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ,
INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORĂȘTIE (Szászváros).

Cea mai eflină și totodată unica foaie românească în felul ei, cu ilustrațiuni

costă:

pe anul întreg 4 coroane,
pe jumătate an 2 "
Pentru România 15 lei pe an

Cuț. CASSEI DE PĂSTRARE POSTALĂ No. 10025.

Abonamentele se plătesc înainte și se pot face cu prima zi a oricărei luni.

Administrația.

— Acum să stăm și să mâncăm cu toții.

Domnu Oftaiu, de colo, stând la masă:

— Fată hăi, îți place ție flăcăul ăsta?

Fata, pe vrute pe nevrute și de frică zice:

— Imi place.

— Bine. Măi băete, îți place fata mea,

zise flăcăului.

— Imi place.

— Buun. Voi să fiți ai mei și eu ai vostru, dacă voiți.

Să vă iubiți, da-ă nu, cum veți vrea așa veți face.

— Așa-i Domnule Oftaiu, dar' eu am numai tată și pe lângă asta, sunt trimis de împăratu să-i duc mere. Acolo, ear', am cu ce trăi.

— Mere îi duc eu împăratului, zise Domnu Oftaiu, și lui tată-to îi spun că ești aicea.

(Va urma).

PENTRU ECONOMI

Arați miriștele.

Cel dintâiu lucru, după-ce s'a strîns recolta de pe locuri, este să arăm cât mai neîntârziat miriștea. Prin aceasta ajungem două scopuri, și anume: Rămășițele de pae introduse în pământ putrezesc și gunoesc pământul; pe de altă parte semințele de burueni ce s'au scuturat pe loc ajungînd în pământ răsar și sunt apoi nimicite de arătura următoare încă în aceeași toamnă sau, dacă nu, apoi degeră peste iarnă și astfel ne-am curățit arătura de o bună parte de burueni. Aratul miriștelor îndată după recoltă mai are și o influență binefăcătoare asupra stării pământului pentru sămănătura următoare. Această arătură se va face totdeauna superficial (în față), căci numai așa vor putrezi în curînd rămășițele recoltei. Semințele de burueni earăși numai așa vor răsări îndată dacă nu sunt introduse prea afund în pământ. Altcum ele stau acolo în amortire până-ce prin o arătură mai adîncă earăși se aduc mai la suprafață și în cazul acesta nu ne-am ajuns unul din scopurile arăturii miriștelor, adică a distruge și buruenile de pe locul nostru.

Cînd trebuie curățiti cireșii?

Timpul cel mai potrivit pentru a curăți cireșii este îndată după recolta fructelor. Acum vom înlătura ramurile uscate și cele care nu ne convin pe pom. Dacă facem această lucrare în cursul iernii sau primăverii de timpuriu, de regulă cireșul capătă în locurile vătimate de cuțit sau ferestrău scurgere de gumă, care slăbește pomul foarte tare.

Pentru-ce mîncă paserile noastre de casă nisip?

Cele mai multe din animalele noastre domestice au dinți și măsele pentru a mărungi și măcina mîncările. La paseri lipsesc acestea. De mărungirea nutremîntului în gură, nu poate fi prin urmare vorba; din contră mîncarea este înghițită întreagă și ajunge mai întîiu în gușe, unde este mai întîiu muțiată și apoi se duce mai departe în stomac (rînză), care la paseri trebuie să țină și locul dinților. El este căptușit cu un strat gros muscular și de o piele foarte aspră, ear' părții lui sunt în continuă mișcare. Paserile de casă mîncă nisip și petricele ca ele ajungînd în stomac să-i ajute la mărungirea și măcinarea mîncărilor, căci numai astfel poate să se folosească găina, gîsca, rața etc. pe deplin de tot nutremîntul ce l'a luat. Cînd paserile noastre de curte pot umbla libere pe afară își culeg singure nisipul și petricelele trebuincioase. Nu este tot astfel dacă stau închise în cotețe și cu deosebire iarna. În astfel de casuri să nu uităm niciodată a le da pe lîngă mîncarea lor obicnuită și ceva nisip mai grăunțos la dispoziție.

Nu lăsați poamele vermănoase să zacă sub pomi.

Poamele ce cad încă necoapte de pe pomi, mai totdeauna sunt vermănoase, adică se află în ele câte un verme care cauzează căderca lor. Acest verme în curînd părăsește fructul și se viră în pământ pentru a se preface în gogoșe (crisalidă) pentru a eși în primăvara următoare ca insect deplin dezvoltat. Acesta apoi începe iarăși cu ouatul și astfel vermi se înmulțesc și mai mult. Să nu lăsăm deci poamele căzute să zacă pe sub pomi, ci să le culegem imediat și pentru a nimici și vermele le dăm mai bine porcilor să le mînce.

Medicul casei.

Primele ajutoare de dat oamenilor loviți de insolațiune (soare sec, indisoare).

Vara, pe căldurile cele mari, multe persoane sunt lovite de insolațiune. În astfel de casuri trebuie să dăm imediat primele ajutoare până-ce vine medicul, căci altcum putem periclita chiar viața persoanei bolnave.

Persoana lovită de insolație trebuie îndată desbrăcată, întinsă pe pământ sau pe pat, udată cu apă cât de mult și pe cât se poate expusă în un curent mare de aer. Ii vom da deasemenea cât de curînd o dosă mai mare de chinină (pentru un om matur 1½—2 grame). Trebuie împedecat cu orice preț a se lua sînge, un obicei foarte rău și care în cazul acesta totdeauna omoară pe om.

Persoanele supuse la insolație sunt cu deosebire acelea, care transpiră (asudă) mult și a căror piele pe ferbințeli mari este uscată și caldă. Dacă cineva simte că va căpăta insolație în timpul zilei, este necesar a se spăla pe cap cu spirt sau rachiu de mai multe ori pe zi.

*

Curățirea aerului din odăi.

Se amestecă 70 grm. apă cu 20 grm. oțet și 10 grm. apă de colognia, la care se adaugă și 25 grm. Hypoclorit de calcium. Se pune în farfurii și se așează în mijlocul camerei de desinfectat.

PENTRU MESERIAȘI

Cum se distinge un fildeș (ivorim, os de elefant) adevărat de unul vegetal.

Să știe că fildeșul adevărat este o substanță osoasă fină, albă și tare provenită din dinții apărători ai elefantului. Americanii au găsit mijlocul de a introduce în comerț sub numele de fildeș o materie vegetală, adică provenită din regnul plantelor, care îi aseamănă foarte bine, este însă mult mai moale, lucrîndu-se foarte ușor. Această substanță nu este altceva decît coaja de nucă de cocos bine preparată. Diferința între aceste două substanțe, din punctul de vedere a prețului este enormă, căci 100 coji de nuci

de cocos costă 5 coroane, pe cînd un kgr. de fildeș nelucrat costă 15 coroane.

Pentru a cunoaște dacă un fildeș este adevărat, punem pe el o picătură de acid sulfuric concentrat (vitriol); vom observa că după 10—15 minute fildeșul fals se va colora unde a fost picat în roș, care va dispărea imediat dacă se spală cu apă rece. Pe fildeșul adevărat nu se va produce nici o colorațiune.

Lac pentru grilajuri (stachete).

Un lac foarte durabil pentru grilajuri se poate prepara din: asfalt 4 părți, ulei de in 2 părți și esență de terebentină 7 părți. Se topesc laolaltă într'un vas, care se pune în alt vas cu apă și numai așa pe foc. A pune vasul cel dintâiu numai de-adreptul la foc, ar fi periculos, căci terebentina se aprinde foarte ușor.

Pentru femei.

Conservarea cafelei.

După-cum se caută ca vinul să fie vechiu pentru a fi beut cu plăcere, tot asemenea pentru a avea o cafea cu aromă, trebuie să fi trecut cel puțin doi ani dela recoltarea ei pentru a o consuma. Numai după cinci ani dela recolta ei, cafeaua se poate conserva la infinit. Comerciantul are tot interesul de a vinde cafeaua încă verde, adică abea recoltată, din cauză că este mai grea la cântar. Noi, pentru a avea ceva bun, trebuie să ne conservăm singuri cu anii cafeaua, după-cum facem cu vinul și rachiu.

Este o idee greșită de a crede, că dacă cafeaua va fi pusă în o cutie bine închisă, nu capătă gustul substanțelor cu miros ce poate se afla alătura. Ori-cât de bine ar fi închisă în o cutie, dacă va fi pusă în apropierea acestor substanțe, va căpăta mirosul lor.

Cafeaua atît verde cît și cea prăjită trebuie pusă în o cutie bine închisă sau într'un borcan cu dop de sticlă și ținută în un loc uscat și depărtat de substanțe miro-sitoare ca: rumul, diferite rachiuuri, esențe, piper, scorțișoară etc.

*

Parfum economic.

La 200 grame alcool de 90 grade se adaugă 10 grame esență de bergamolă sau esență de santal. Amestecurile acestea se lasă să stea trei zile până cînd începem a le întrebuița.

*

Pete de vin roșu pe fețe de masă.

Petele de vin roșu se pot scoate din fețele de masă albe foarte ușor în următorul mod: ungem cât se poate de curînd pata cu unsoare rece de porc și lăsăm așa fața de masă să stea 2—3 săptămîni. În urmă o spălăm cu apă rece și săpun verde și o clătim apoi în apă caldă. Petele vor dispărea cu desăvîrșire.

NOUȚĂȚI

Avis abonaților noștri.

Cu numărul 27 am intrat în al doilea semestru al foii noastre pe anul 1903. Rugăm pe d-nii abonați să grăbească cu renoțrea abonamentului pe a doua jumătate a anului, care este numai 1 fl. (2 cor.), trimițându-ne și suma ce ne datorează până acuma. Numai astfel vom putea expeda și noi foaia regulat și mai departe.

Sfințirea episcopului Vas. Hosszu.

Duminecă la 26 Iulie n. a fost sfințit în Blaj noul episcop al Lugojului, Dr. Vasile Hosszu. Actul sfințirii l'a săvârșit Metropolitanul Dr. Victor Mihályi, asistat de episcopul Orăzii-mari Dr. Demetriu Radu și cel al Gherlei, Dr. Ioan Szabo. Instalarea se va face Duminecă la 2 August n.

In legătură cu aceasta amintim, că Papa, pe patul de moarte, a dat ordin lui Rampolla, ca episcopului Dr. V. Hosszu să-i trimită drept dar o cruce de aur presărată cu diamante. Crucea i-se va preda cu privilegiul instalării.

Primirea în seminarul arhidieceșan.

Conform dispozițiilor regulamentului seminarial cererile pentru primire la cursurile teologice, ori pedagogice, în seminarul arhidieceșan, au să fie înaintate la consistoriu cel mult până la 1 August st. v. Asupra acestui termin se atrage atențiunea celor interesați, cu adausul, că cererile intrate după acest termin nu vor fi luate în considerare.

Eforia școalelor centrale rom. gr.-or. din Brașov publică concurs pentru ocuparea unui post de profesor la școala reală și comercială, pentru Matematică și alt studiu exact, ear' la școalele primare pentru ocuparea a două posturi învățătoarești și a unui post de învățătoare pentru lucrul de mână la fete.

Conferența directorilor de bancă.

»Revista Economică» scrie, că în anul acesta conferența directorilor dela băncile române se va ținea cu ocaziunea întrunirii congresului național al bisericii gr.-or. române, în Sibiu, ear' nu la Baia-mare, în zilele adunării generale a »Asociațiunii», cum era croit planul dintru început.

Ultimele cuvinte ale Papei Leon XIII.

Papa Leon XIII. a binecuvântat Italia cu următoarele cuvinte: »Binecuvânt din inimă episcopatul și clerul italian, și Roma italiană». Luni a zis cătră cardinalul Oreglia: »Vieța mea e încheiată, recomand d-tale sfântul collegiu și biserica, cari au fost singurul meu gând. Binecuvânt pe toți». Cătră medicul Dr. Lapponi a zis Papa: »Nu mă înșela! Eu îmi vîd moartea în ochii d-tale! Mazzoni încă nu e liniștit, el spune vorbe bune, dar' fața lui tradează ce buzele lui tănuiesc. Ce puneți voi la cale în convorbirile voastre lungi după consultațiune?» In timpul agoniei zise Papa: »Lapponi, eu sufer mult». Câteva mo-

mente înainte de moarte, Papa murmură o rugăciune, privi apoi la medicul Lapponi și își dete sufletul.

Concert. Reuniunea rom. de cântări din Orăștie anunță arangearea unui Concert care se va da la scâlzile din Geoagiu (Feredeu) Duminecă în ziua de sf. Ilie, 2 Aug. 1903. Inceputul la 5 ore p. m. Program: 1. »Marșul dorobanților», cor mixt de I. St. Paulian 2. a) »Știi mândro», b) »Sus opincă», coruri bărbătești. 3. »Fântână cu trei isvoară», cor mixt de G. Dima. 4. a) »Sborul», de I. Vidu, b) »Țganca», de T. Popovici, cor de dame, 5. »Răsunetul Ardealului», cor mixt cu solo de I. Vidu. Prețul de intrare: De persoană 1 coroană 30 fileri, ear' pentru dans 50 fileri separat. Venitul curat este destinat în favorul bisericilor din Geoagiu-Feredeu și Gelmar. Suprasolvirile marinimoase să primesc cu mulțumită și să vor cuita publice.

M. Sa a numit pe baronul Burian István de ministru de finanțe comun. Noul ministru, care azi are 53 ani, la 29 Iulie a prestat jurământul de fidelitate în mâinile M. Sale. Ca ministru va fi totodată și guvernorul Bosniei și al Herțegovinei. E bărbat cult, care cunoaște bine chestia europeană. E ginerele fostului ministru de honvezi, Fehérvary.

Brutalități militare. Nu e mirare dacă în țara întreagă se duce o luptă înverșunată în contra proiectelor militare, cari cer feciori noi pe seama — morții, căci bătăi și moarte îi asteaptă în multe locuri pe sërmanii recruți. Acum ne vine știrea despre o nemiloasă chinuire a unui regiment. 450 de soldați au căzut pe drum frânți de oboseală și căldură; 19 au murit, ear' 40 trag de moarte. — In căldura tropică din 20 Iulie regimentul 12 staționat în Trebinje (Bosnia) a plecat la exercițiu. Deprinderile au obosit soldații în așa măsură, încât abia mai puteau sta în picioare; oficerii însă nu le-au dat voie să odichnească, ci cu lovituri de săbii, ca pe niste vite, îi mânau înainte. Pe drum soldații cădeau șiruri-șiruri. Ajunși în Bilek au aflat, că lipsesc mai bine de 400 de feciori. Oficerii s'au dus fără grijă la chief. Dar chieful lor nu dură mult, căci rënd pe rënd veneau știri că soldații lăsați pe drumuri mor. Până sara au fost transportați în spital 19 morți și 40 de inși cari trăgeau de moarte. Mai mulți inși și-au pierdut mințile. Indignarea locuitorilor e de nedescris. Comandanții au voit să tănuiască lucrurile și asta e cauza că așa târziu au eșit la iveală.

Ministrul de honvezi Kolozsvary Dezső a dat un ordin, în urma căruia să se revoace citările celor chemați la deprinderi de arme pe mijlocul lui August, și anume a muncitorilor de câmp.

Ungaria și vênatul. In anul trecut în Ungaria au fost împușcate 1377-967 animale selbatice, între cari 616.000 epuri, 13.736 căprioare, 5232 cerbi, 153 urși, 297 lupi și 1693 mâțe selbatice.

Birău scâldat. In lunile trecute s'a întemplat că socialistii au ajuns și în comuna Vadaș din comitatul Aradului și aici ne având în contra cui să agiteze, s'au apucat de persoana birăului, învinuindu-l cu nedreptate în ceva cauză de pășune. Birău era pe atunci Andrei Varga. La vre-o câtă-va vreme după vorbirea socialistă, în o bună dimineață, birăul mergând ca de obicei la casa comunală, acolo a fost așteptat de vre-o 20—30 mueri mai bătrâne și mai tinere, cari au început a cere deslușiri despre pășune. Birăul înfuriat a încercat să le alunga, dar' muerile s'au năpustit cu măturile asupra birăului, încât acesta a trebuit să fugă dinaintea lor. Ele după el, până-ce au făcut de bietul birău a căzut în o vale din apropiere și s'a scâldat cum să cade. Făcând arêtare contra muerilor, judecătoria le-a pedepsit cu vre-o câteva coroane. Ele însă se simt mângăiate, că și-au putut răsbuna contra birăului.

Dar frumos. Principesa Maria de România a donat 255000 franci și o casă pentru înființarea în Iași a unei școale de economie casnică pentru fete tinere. Acest prețios dar a produs bucurie adevărată în toată țara românească.

Omor. Luni dimineața s'a aflat între comunele Guravoi și Băietele cadavrul ciungărit al neguțătorului de vite George Santău. Cercetarea pornită de loc a aflat că făptuitorul acestui omor e George Boroș din Gurahonț, care a fost deținut și a recunoscut că el a omorît pe negustor și după-ce l'a omorît, l'a jefuit, adecă i-a furat banii.

Rev. dn Ioan Boroș, canonic și inspector școlar al capitolului din Lugoj, a fost numit de Papa Leon XIII. cu datul de 3 Iulie n. a. c. prelat papal.

Căzut în fântână. Tripon Tripsa din Cușed, în Joia trecută s'a depărtat de acasă și nu s'a mai reintors. Ai lui s'au dus să-l caute și l'au aflat înecat în o fântână. Să crede că din negrija lui a căzut în fântână, și neavând ajutor, s'a înecat.

Ciocnire de tren pe pod. Se depeșează din Canada: Ieri dimineață pe podul Geat River lângă Galt s'au ciocnit două trenuri. Două vagoane s'au prăbușit și s'au găsit patru morți. Se crede, că sunt mulți răniți.

Săpături în hotarul Seghedinului. In hotarul Seghedinului s'au găsit în pământ niște obiecte de aur și bronz, precum și arme, pe cari profesorul Dr. Aurel Török le-a constatat, că sunt de o vechime de câteva mii de ani, din trupul vechilor Daci (Agatirsi), cei dintâiu, cari au cunoscut întrebuițarea aurului și metalelor nobile în Europa.

Erupțiunea Vezuului. Din Neapole vine știrea, că a început o mare erupțiune a vulcanului Vezu. Un curent larg de lavă se îndreaptă spre vechiul oraș Pompei.

Barbarii rusești. În Șalajewska, ființul Donului, au ars zilele trecute într'o șură 33 fete tinere. Erau angajate la câmp, și sara îl rugară pe ispravnicul să le închidă în șură, ca muncitorii să nu le poată face nimic. Aceștia apoi din mânie au dat șurii foc, și toate 33 fetele au perit în flăcări.

Cartușe de dinamită. În una din nopțile trecute s'a aflat pe calea ferată orientală Ruletti-Bergas-Dedeagaci câteva cartușe de dinamită. Trenul s'a putut opri la vreme, sosind la Constantinopol cu o întârziere de o oră și jumătate, fără nici un accident.

Grevă de muncitori. În Bacu (Rusia) 30 000 muncitori, cari s'au pus în grevă, au luat o atitudine amenințătoare. Guvernatorul s'a retras în palatul său, care e asediat de muncitori. Și din alte părți ale Rusiei sosesc știri despre mișcări revoluționare în slul muncitorilor. S'au distribuit printre ei proclamații revoluționare.

Din Sârbia. Din Belgrad i-se scrie unei foi bucureștene, că regele Petru a pedepsit cu închisoare de 30 zile (fortăreață) pe maiorul Marcovici și pe alți 22 oficeri din diferite arme, cari și-au permis să vorbească de rău și să condamne purtarea colegilor lor, cari au participat la asasinatul părechii regale sârbești. Faptul a produs o vie senzație în cercurile din Belgrad.

Dinți puși de vechii Romani. Făcându-se niște săpături acum de curând în Roma, s'a descoperit într'o criptă sub pământ scheletul unei femei, înmormântate acolo înainte de asta cu vr'o 2000 de ani. În gura scheletului s'a găsit o dantură completă de dinți de aur. Va să zică și pe timpul acela era obiceiul de a pune dinți măestriți, dacă le cădea dinții adevărați. Deosebirea este că acum dinții măestriți se fac în tocmai ca cei naturali, așa că nici nu-i poți cunoaște că sunt imitație, pe când atunci îi făceau de aur.

Un popor care se închină dracului. Acest popor locuiește în Asia-mică și face parte din tulpina Yozida, din rassa evrească. Ei cred în doi Dumnezei, unul bun și al doilea rău. Cel bun, zic ei, este așa de bun, încât și fără rugăciunile lor, numai bine le poate face, de aceea ei se închină mai ales la cel rău, ca să-l mai înblânzească. Acest popor este de 2000 suflete și se ocupă cu tâlhăria, jefuind ce pot de pe la popoarele vecine.

Falsificator de bani. Judecătoria din Timișoara a condamnat pe locuitorul Mihail Romanov din Vinga la un an temniță pentru falsificare de bani. De însemnat e, că Romanov a mai fost pedepsit pentru acest fapt încă de 4-ori.

Din tragediile vieții. Soția lui Kiss István din Rozsnyó (Ungaria) în timpul din urmă căpătase boală de nervi în grad așa de mare, încât a trebuit dusă în spital. Soțul

ei de întristare pentru nenorocirea și suferințele ei, a căzut în melancolie. În această stare s'a furișat Marți în spital la soție-sa și-a împușcat-o, ca să nu mai chinuiască, apoi și-a tras și șieși un glonț în gură. Amândoi au murit.

Gornic împușcat. Dumitru Bradu, gornic (păzitor silvic) din Maramureș, a fost împușcat în timpul serviciului de cătră niște necunoscuți.

Pentru învățători. Testimoniile de calificățiune învățătoarești sunt expedate la respectivele oficii protopresbiterale, de unde cei interesați le pot ridica pe lângă revers de primire.

Tîrit de cai. Economul Petru Fargețan ducea zilele trecute un car cu lemne dela Sinersig la Lipova. El ședea pe carul încărcat și frânele le încinsese peste trup. De-odată caii s'au speriat și au iuțit pașii trăgând tare de frâne. Fargețan a căzut din car. Un cal l'a lovit cu copita în cap și frânele s'au încălțit și mai rău împrejurul corpului său. În starea aceasta a fost tîrit nefericitul om până la Lipova. Când oamenii au observat nefericirea, Fargețan era deja mort.

Cine e chinuit de reumatism, podagră, vijăit de urechi, migrenă? Dacă pătimeste cineva de morburile acestea, folosească crucea dublă electro-magnetică, inventată de dl Albert Müller (Budapesta, V. Vadász u. 42/G., nr. 86.967, care produce rezultate uimitoare în privința morburilor amintite mai sus. Epistolele de mulțumită sunt nenumărate dovedind toate efectul uimitor produs de această cruce, cum se poate vedea aceasta, între altele, și din epistola dlui Ludvig Veiser, organist în Pojon.

Mai nou.

Budapesta. Se credea la început, că doar sub ministerul Héderváry se va ajunge la o înțelegere cu opoziția. Ședințele ținute însă zilele din urmă dovedesc contrarul. Mai ales cea de Mercuri, care a fost foarte furtunoasă, așa că Héderváry n'a fost lăsat nici să vorbească, ci a fost huiduit cu strigăte de »Abzug!« »Afară cu el!« Rămânerea sa la putere e îndoielnică.

Roma. Alegerea noului Papă se așteaptă cu mare nerăbdare. Cele mai multe șanse de a fi ales le are cardinalul Rampolla, în jurul căruia se grupează și cardinalii francezi. Puterile au hotărît să nu influențeze de loc alegerea.

Nou alesului papă, după-ce e sfințit de cătră 3 episcopi, i-se pune pe cap din partea diaconului de cardinal coroana întreită de aur — tiara — cari rostesc aceste cuvinte: »la tiara și să știi că ești tatăl principilor și regilor,

stăpânitorul lumii, locuitorul lui Isus Christos pe pământ, al cărui nume va trăi în vecii vecilor«.

Turcia. O nouă neînțelegere s'a ivit între Franța și Turcia în jurul Tripolisului, neînțelegere ce poate avea urmări serisoare, în care cas, Turcia respinge dela sine ori-ce responsabilitate, căci tăgăduiește dreptul Franciei asupra acelei provincii.

Macedonia. Lângă comuna bulgărească Cumanita a avut loc o luptă între bandele bulgare și armata turcească. Din ambele părți pierderile au fost mari. Astfel de lupte se vestesc și din alte comune.

New-York (America). La Boston, în timpul unor sêrbări patriotice, trăgându-se focuri de niște mortiere (cari se încarcă numai cu praf și servesc la sêrbări) au fost ucise 65 persoane și peste două mii rănite.

Concurse pentru învățători.

În protopresbiteratul Avrigului sunt de ocupat posturile inv. din comunele:

Arpașul-inferior și Porumbacul-inferior. Oferte până la 18 August n. Protopop Ioan Căndea.

În protopresb. Făgăraș amândouă posturile din Șinca-nouă. Oferte până la 28 August n. Protopop Iuliu Dan.

În protopresb. Cluj în comunele: Apahida, Bedeciu, Călata-mare, Călian, Cojocna, Feneșel, Gherofi-Dângău, Mărișel, Mociu, Panic, Rogojel, Someșul-rece.

Oferte până la 28 August n. Protopop Tulliu Roșescu.

În protopresb. Reghinul-săsesc în comunele: Urișul-superior, Potoc, Idicel-sat și pădure, Dumbrava, Murăș-Cueșdin, Filea, Măieru și Poleji.

Oferte până la 28 August n. Protopop Galacteon Șagău.

În protopresb. Deva în comunele: Dealul-mare cu filia Gruelaci, Nevoeș, Rapoltul-mic, Sânt-Andreș cu filia Sânto-halma și Șeulești, Uroiul cu filiala Cârpeniș. Oferte până la 28 August n. Protopop George Romanul.

În protopresb. Făgăraș în comunele: Berivoi-mici, Calbor, Cuculata, Dridif, Făgăraș, Herseni, Păreș, Șercăița, Veneția-superioară. Oferte până la 28 August st. n. Protopop Iuliu Dan.

În protopresb. Sighișoara în comunele: Ferihaz, Zoltan și Trapold. Oferte până la 28 August n. Protopop Dim. Moldovan.

În protopresb. Lupșa în comunele: Bedeleu, Brăzești, Mogoș-Valea-Barnei, Muncel, Ocoliușul-mic, Valea-Lupșei.

Oferte până la 16 August n. Protopop Vasile Gan.

In protopresb. Braşov în comunele: Hêlchiu, Stupini şi Purcăreni. Oferte până la 16 Aug. n. Protopr. Vasile Voina
In protopresb. Mediaş în comunele: Agârbciu, Bertan, Blăşel, Dârlos, Ernea-săsească şi Şaios.

Oferte până la 16 August n. Protopop Romul Mircea.

In protopresb. Bran este a se ocupa postul de inv. în comuna Ghimbav. Protopop Ioan Dan, în Zerneşti. Oferte până la 25 August n. — Tot în acest protopresb. este a se ocupa postul de învăţătoare din Bran. Oferte până la 25 Aug. n.

In protopresb. Cetatea-de-Baltă în comunele: Berinţa, Carbuariu, Fênaţe, Valeni, Trestie.

Oferte până la 25 August n. Administrator protopop. Teodor Şovrea.

PENTRU INTREPRINZETORI

Arad. — Pentru pardosirea mai multor străzi din Arad cu petri şi cu asfalt sunt a se înainta oferte până la 3 August n. senatului orăşenesc. Preliminarul pentru acestea se urcă la 242.336 cor.

Lugoş. — Pentru reconstruirea casarmei de gendarmî din Bojar sunt a se înainta oferte până la 2 Aug. n. senatului orăşenesc. Vadiu 500 cor.

Murş-Osorheiu. — Pentru transportarea mai multor utensili de cancelarie sunt a se înainta oferte până la 7 Sept. n. la prezidiutele tablei reg. Vadiu 1394 cor.

Seghedin. — Pentru transportarea de haine uniforme pe samă oficialilor şi a diurniştilor sunt a se înainta oferte până la 22 Aug. n. la Direcţiunea căii ferate din Seghedin. Vadiu 400 cor.

Solnoc — Pentru transportarea a 600 m. cub. de fire de gorun sunt a se înainta oferte până la 3 Aug. n. ispanatului comit. Jász-Nagykun-Szoínok. Vadiu 5°.

ȘTIRI COMERCIALE

Tirgul produselor în Budapesta.

Acum, că scerşişul s'a sfîrşit aproape pretutindeni, se dă ca sigură ştirca, că producţiia din lumea întreagă e puţin mai slabă decât anul trecut. Pe piaţa din Budapesta aprediarea cerealelor n'a făcut nici o impresie mai mare asupra neguţătorilor. — *Grâul* în săptămâna aceasta n'a prea fost căutat. Circulaţiia în grâu nou şi vechiu a fost de 110.000 m. m. Cel de Oct. s'a statorit cu cor. 7-28. — *Sęcara* a avut trecere mai bună. Cea de Oct. s'a încheiat cu cor. 6-18. — *Ovăşul* nu s'a căutat, din care cauză i-a scăzut şi preţul, așa că a ajuns la cor. 5-35-5-75. — *Orzul* pentru nutreţ s'a vëndut cu 5-70-6-—. — *Cucuruzul* nu a avut nici o schimbare.

Cel vechiu de Sept. s'a vëndut cu cor. 6-25-6-35. — Preţul *rapii* scade mereu, pentru Aug. s'a îmbiat cu cor. 11-25-11-35. In Budapesta dela 18-24 Iulie n. bucatele au avut o întoarcere de:

	sosite	vëndute
	măşi	metriche
Grâu	119.675	11.637
Sęcara	3.176	476
Orz	2.808	—
Ovăş	13.250	6.807
Cucuruz	40.220	36.662
Fâină	2.174	92.670
Tărîte	—	15.555

— *Prunele* şi *lictarul* săptămâna trecută s'au căutat slab. — *Ouile* iasă au avut o trecere bună, cele de ladă s'au vëndut cu cor. 66-67, ungureşti cu cor. 65, ardeleneste cu cor. 64, cele sortate cu cor. 65-66. — *Unsoarea* şi *cárnătările* s'au căutat bine şi preţurile li-s'au urcat încâtva, la unsoare cu 50 fil. la 50 kgr. — *Uleiul de rapiţâ* nu s'a căutat, preţul i-a fost de cor. 61-62, cel de in s'a vëndut cu cor. 65, cel de mandule cu cor. 190-215.

Cursul pietii din Budapesta

— în 30 Iulie n. 1903 —

Per 50 kgr.		Per 1 kgr.	
Grâu . . .	7.15 - 7.85	Piment . .	62.00 - —
Sęcara . .	6.00 - 6.20	Cassia . .	86.00 - 98.00
Orz	5.60 - 6.00	Cuişoare .	92.00 - 100.00
Mei	5.75 - 6.20	Ghimber .	75.00 - 142.00
Ovăş . . .	5.55 - 5.85	Paprică . .	70.00 - 180.00
Cucuruz . .	6.10 - 6.45	Ulei de in	75.00 - 77.00
Rapiţâ . .	10.00 - 11.40	„ de rap.	64.00 - 65.00
Trifoii . .	48.00 - 63.00	„ de lem.	129.60 - 148.00
Luccernă .	43.00 - 52.00	In brut . .	00.00 - —
Mohor . . .	9.50 - 10.50	Cânep.br.	64.00 - 70.00
Măzeriche .	7.00 - 7.50	Lână nsp.	120.00 - 124.00
Fasole . . .	7.50 - 12.00	Nigdale .	175.00 - 250.00
Mazere . .	6.90 - 7.00	Smochine	30.00 - 38.00
Mazăr. coj.	14.00 - 22.00	Alune . . .	138.00 - 142.00
Linte	10.00 - 13.00	Stafide V.	60.00 - 70.00
Păsat	5.75 - 6.00	Per. 1 kgr.	
Mac	27.00 - 29.00	Unt proasp.	1.50 - 2.16
Sēm. de in	00.00 - 00.00	Caş Emental	2.10 - 2.20
S. de cânep.	8.75 - 9.50	„ Groer .	1.20 - 1.40
Prunc . . .	12.75 - 16.50	„ Trapist.	1.20 - 1.50
Lictar . . .	16.50 - 18.50	„ Liptau .	0.88 - 1.30
Untură . .	64.50 - 65.00	Brânz. de oac	1.10 - 2.40
Slănină . .	57.00 - 60.00	Bumbac bal.	00.00 - 00.00
Zahar brut	22.25 - 22.50	Portoc. lada	5.50 - 12.50
Cafca lava	75.00 - 120.00	Lămâi . . .	4.50 - 6.50
Caf. Santos	36.00 - 38.00	Ouă (144) lada	57.00 - 63.00
Caf. Portor.	78.00 - 120.00	Per 100 kgr.	
Miere . . .	100.00 - 120.00	Miere . . .	100.00 - 120.00
Ceară . . .	130.00 - 140.00	Nuci	30.00 - 60.00
Nuci	30.00 - 60.00	Cartofi roză	5.40 - 6.00
Cartofi roză	5.40 - 6.00	Cart. galb.	5.00 - 5.75
Cart. galb.	5.00 - 5.75	Ceapă roşie	3.00 - 6.80
Ceapă roşie	3.00 - 6.80	Usturoi . .	12.00 - 16.00
Usturoi . .	12.00 - 16.00	Piper n . .	122.00 - 142.00
Piper n . .	122.00 - 142.00	Per 100 Litr.	
		Spirit raff.	145.55 - 148.00
		Spirit brut	143.55 - 146.00
		„ denat.	35.00 - 36.50
		Trevere .	110.00 - 112.00
		Sligoviţ .	116.00 - 140.00
		Essenţă oţet	95.00 - 98.00

Preţul făinei din 30 Iulie n. 1903.

Per 50 kgr.					
0	1	2	3	4	5
12.40	12.10	11.70	11.30	10.90	10.30
6	7	7 $\frac{1}{2}$	8	Tărîte	
8.90	7.80	8.30	5.80	4.-	

CURSUL MONETELOR

Galbinal	11.34
Napoleon d'or (20 franci) aur . .	19.05
20 Marce germane aur	23.48
Bilte germ. 100 Mărci	117.37
„ francese 100 franci	95.20
„ române 100 lei	94.65

Tergurile din Ungaria, Transilvania şi Banat.

Dela 30 Iulie până la 5 August n. 1903.

Joi	6. Ocna-Sibiului, Tatârlaua, Gorosleul-Someşului, Dej.
Vineri	7. Breţcu.
Sâmbătă	8. Bran, Timişoara.
Duminică	—
Luni	10. Reghinul-săsesc, Rodna-veche.
Marţi	11. Aţel, Apoldul-mic.
Mercuri	—

Calindarul vechiu şi nou al săptămânei.

Dum. a 7-a d. Ros., gl. 6 sft. 7.

Dum.	20 (7) S. Prooc Itie	2 Porţuncula
Luni	21 C. Sim. şi Ioan	3 August
Marţi	22 Maria Magdalena	4 Stefan
Merc.	23 M. Trofim	5 M. Schnee
Joi	24 M. Cristina	6 Schim. I. f.
Vineri	25 Adorm. S. Ana	7 Caietan
Sâmb.	26 M. Ermolau	8 Ciriac

Prim-colaborator: **Const. P. Barcianu.**
Redactor-responsabil: **Aurel P. Barcianu.**

„Biblioteca „Bunul Econom“.

Au eşit de sub tipar până acum broşurele:

1. *Nutreţurile ierboase, cositurile* (fênaţele), *prepararea fênelui şi pășunile.*
2. *Economia porcilor, oilor şi caprelor.*
3. *Sēmēnţa plantelor agricole şi sēmēnatul lor.*
4. *Îngrijirea plantelor agricole în cursul vegetaţiunii şi recolta cerealelor.*
5. *Creşterea, nutrire şi îngrijirea animalelor domestice* (Zootechnia generală).
6. *Cunoaşterea pământurilor agricole* (Agrologia).
7. *Agricultura generală* (Lucrarea pământului, Plugul, grapa, tăvălugul şi alte instrumente de mărunt pământul).
8. *Ingrășămintele* (gunoarea pământurilor) şi *irigaţiunile* (udarea pământurilor).
- 9-10. *Prăşirea paserilor de casă* (găliţele, hoare). *Găinile, curcile, găinuşele* (bibliciele), *gâştele, raţele, porumbii* (porumbeii).
11. *Cultura cerealelor.* (Grâul, sęcara, orzul, ovăşul, meul, hrîşca, cucuruzul (porumbul)).
12. *Cartoful, napul (şfecla), inul, cânepa, rapiţa, fasolea, linteaz mazerea, şi cultura lor.*
13. *Economia cailor, vitelor mari corute şi bivoliilor.*

Preţul unei broşuri este 30 fileri (pentru România 50 bani).

Se pot comanda la administraţiia „Bunul Econom“, la librăria W. Krafft în Sibiu, la administraţiia „Tribuna Poporului“ în Arad şi la librăria Archidiecesană în Sibiu.

Revênzătorilor se dă rabat potrivit.

Un taur în etate de 2 ani şi 3 luni **Pinzgau curat** se află de vëndare la subscrisul pe moşia Chischies lângă Alvincs, pentru care garantez că nu împunge şi e fără nici **Ioan M. Vulcu** un defect. Informaţiuni **Pianul-inferior** tot acolo. (300) 2-3 **Szászsebes.**

Nu există **Sēmēnţe agricole şi de grădină mai bune şi mai recomandabile**

ca acelea, care le expediază de 28 ani

MAUTHNER ÖDÖN Furnisorul Curtiîi Regale în BUDA-PESTA.

Cancelaria şi depozitele: **Str. Rottenbiller 33.** Localul de vëndare: **Str. Andrassy 23.**

Catalogul ilustrat, de 226 pagini, se trimite la cerere gratuit şi franco.

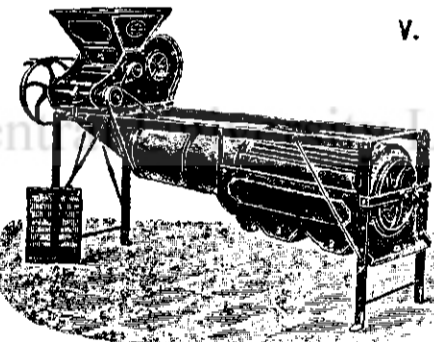
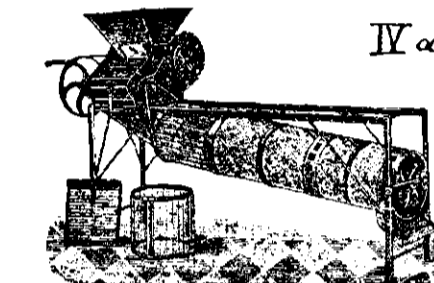
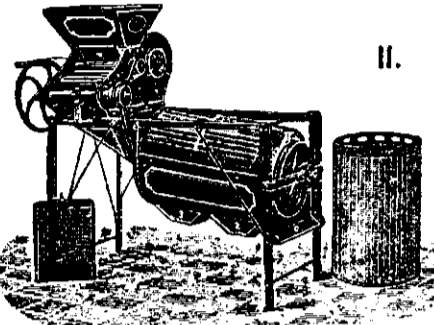
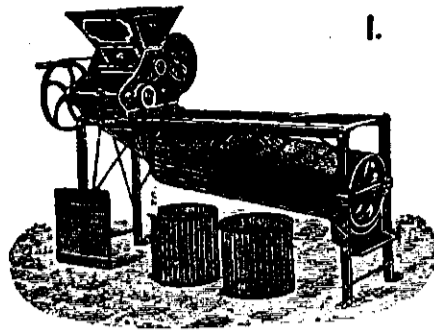
„IDEAL“ institut tipografic și librărie
in Hunedoara (Vajda-Hunyad).
 Serviciu prompt! — Prețuri ieftine!

La „Pannonia“ cafenea și restaurațiune
din Orăștie.
 In casele unde să află Pretura și Casieria
 se găsesc beuturi și mâncări
 bune și ieftine.

În timpul de vară

este mai consult,
 a te aproviziona,
 a-ți completa și
 perfecționa dife-
 ritele tipărituri.
 Efectuiri de tipări-
 turi moderne, fru-
 moase și prețioase
 se asigură prin

„Minerva“ institut tipografic,
 societate pe acții în Orăștie (Szászváros).

Triorul I. întocmit pentru curățirea de grâu și sêcară sau pentru orz și ovês.

Triorul II. întocmit pentru curățirea de sâ-
 cară și grâu sau orz și ovês și
 pentru sortarea grâunțelor în două sau în
 trei despărțeminte, alegând și semințele
 de burueni în un despărțemint deosebit.

Triorul IV_a întocmit de a alege ovêsul sau
 orzul din grâu, sau ovês din orz
 separând totodată și semințele de burueni.

Triorul V. întocmit pentru grâu și ovês sau
 pentru orz și ovês. Grâunțele se
 sortează în 4 despărțeminte deosebite și afară
 de aceasta mai alege și semințele de burueni.

Eu liferez aceste triore cu manta de tinchea
 (pleu) frezat și țin în depositul meu numai
 de acestea. Acestea sporesc la lucru cu 25%
 mai mult ca cele cu tinchele numai stoziute.
 Triore cu tinchele stoziute cu 5% mai eftine.

**Rog a comanda triorele la timp
 mai bine chiar mai de vreme.**

**Recomand totodată și pressele
 (teascurile) de vin și poame.**

— Se acordă și plata în rate
 pe lângă interese de 6%.

(141) * * * 30-52

Prețuri curente amănunțite se trimit
 la cerere gratuit și franco.

Carol F. Jickeli, Sibiu.

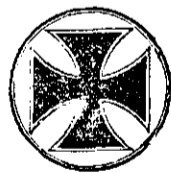
Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta

Nu e mijloc secret

vindecă și înviează

pe lângă garanție.

Deosebită atențiune

e a se da imprevi-

rării, că acest aparat

vindecă boale vechi

(190) de 20

de ani. 12-

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene,
 neuralgie, împedocarea circulațiunii sângelui, anemie, ameteli, fiurturi de urechi, în-
 tate de inimă, sgârșituri de inimă, asma, auzul greu, sgârșituri de stomac, lipsa poftei
 de mâncare, răceală la mână și la picioare, reuma, podagră, tșchios, mîl în pat, in-
 fluența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și mulțor a tot boale
 cari la tracterie normă a medicului se vindecă prin electricitate. In comențaria
 mea se află atestate incurse din toate părțile lumii, cari pretuse cu mulțămire înven-
 ținșia mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care in decurs
 de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde o-i-ce încercare s'a
 constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public
 asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confundă cu aparatul „Volta“
 deoarece „Ciasul-Volta“ arăt în Germania cât și în Astro-Ungaria a fost
 oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, aprătit și
 cercetat. Deja est-năitatea crucei mele electro-magnetice o recomandă indeosch.

Prețul aparatului mare e 6 cor. Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt folosibil la copii și femei de
 mei vechi de 15 ani. constituție foarte slăbă.

Expediție din centru și locul de vînzare pentru țeară și streinătate e:

**MÜLLER ALBERT, Budapesta, F., strada Vadász 42 G. colțul
 strada Kálmán.**

Casse de fer și oțel sigure contra focului și spargerii

pentru păstrat bani,
 registre și documente in toate
 mărimile și formele.

Soliditate garantată.

Prețuri eftine.

A se adresa la: Prima fabrică tran-
 silvară privilegată ces. și reg. de
 case de fer și oțel o o o o o

— alui —

R. ÖSZY (195) 5-26

Strada
 Dumbrăvii Nr. 3

Sibiu
 Nagyszeben

Strada
 Bruckenthal Nr. 5

Preț curent ilustrat se trimite la cerere gratis și franco.